

WAT IS VERPLEEGKUNDE?

Aangepaste versie 9 juni 2007

A - handelingen:

- Het observeren, het herkennen en het vastleggen van de gezondheidsstatus, zowel op psychisch, fysisch als sociaal vlak
- Het omschrijven van verpleegproblemen
- Het bijdragen aan de medische diagnose door de arts en aan het uitvoeren van de voorgeschreven behandeling
- Het informeren en adviseren van de patiënt en zijn familie
- Het voortdurend bijstaan, uitvoeren en helpen uitvoeren van handelingen, waardoor de verpleegkundige het behoud, de verbetering en het herstel van de gezondheid van gezonde en zieke personen en groepen beoogt
- (De handelingen van palliatieve zorg te verrichten)
- Het verlenen van stervensbegeleiding en begeleiding bij de verwerking van het rouwproces

De technische verpleegkundige verstrekkingen worden hierna opgesomd.

Verklaring:

B1 = verstrekkingen waarvoor geen voorschrift van de arts nodig is.

B2 = verstrekkingen waarvoor een voorschrift van de arts nodig is.

a. Behandelingen

1. Ademhalingsstelsel

- B1
- Luchtwegenaspiratie en -drainage.
 - Verpleegkundige zorgen aan en toezicht op patiënten met een kunstmatige luchtweg.
 - Gebruik van en toezicht op toestellen voor gecontroleerde beademing.
 - Cardiopulmonaire resuscitatie met niet-invasieve middelen
 - Zuurstofoediening.
- B2
- Gebruik van en toezicht op thoraxdrainagesysteem.
 - Cardiopulmonaire resuscitatie met invasieve middelen.

2. Bloedsomloopstelsel

- B1
- Plaatsen van intraveneuze katheters in een perifere vene, bloedafneming en intraveneuze perfusie met een isotonische zoutoplossing, eventueel met gebruik van een debietregelaar.
 - Plaatsen van een intraveneuze perfusie met een isotonische zoutoplossing via een subcutaan poortstelsel dat verbonden is met een ader, bloedafneming en gebruik van een debietregelaar
- B2
- Aanbrengen van verbanden en kousen ter preventie en/of behandeling van veneuze aandoeningen.
 - Voorbereiding, toediening van en toezicht op intraveuze perfusies en transfusies eventueel met technische hulpmiddelen.
 - Gebruik van en toezicht op toestellen voor extracorporele circulatie en contrapulsatie.
 - Verwijderen van arteriële en diep-veneuze katheters.
 - De afname en behandeling van transfusiebloed en van bloedderivaten.
 - Het verrichten van aderlating.

3. Spijsverteringsstelsel

- B1 Manuele verwijdering van fecalomen.
- B2 Voorbereiding, uitvoering en toezicht op:
- Darmspoeling;
 - Maagspoeling;
 - Lavement;
 - Gastro-intestinale tubage en drainage.

Verwijdering, vervanging na fistelvorming (met uitzondering van de eerste vervanging uit te voeren door de arts) en toezicht op de percutane gastrostomiesonde met ballon.

4. Urogenitaal stelsel

- B1 - Vaginale spoeling.
- Aseptische vulvazorgen.
- B2 - Voorbereiding, uitvoering en toezicht op:
- Blaassondage;
 - Blaasinstillatie;
 - Drainage van de urinaire tractus.

Verwijdering, vervanging na fistelvorming (met uitzondering van de eerste vervanging uit te voeren door de arts) en toezicht op de supra-pubische blaassonde met ballon.

5. Huid en zintuigen

- B1 - Voorbereiding, uitvoering van en toezicht op:
- Wondverzorging;
 - De verzorging van stomata, wonden met wicken en drains;
 - Verwijdering van losse vreemde voorwerpen uit de ogen.
- B2 - Voorbereiding, uitvoering en toezicht op:
- Verwijderen van cutaan hechtingsmateriaal, wicken en drains en cutane katheters;
 - Spoeling van neus, ogen en oren;

 - Warmte- en koudetherapie;
 - Therapeutische baden;
 - Verwijderen van een epidurale katheter.

 - Toepassen van therapeutische lichtbronnen.
 - Plaatsen van kopglazen, bloedzuigers en larven

6. Metabolisme

- B2 - Voorbereiding, uitvoering van en toezicht op technieken van:
- Hemodialyse;
 - Hemoperfusie;
 - Plasmaforese;
 - Peritoneale dialyse.
- In evenwicht houden van de vochtbalans.

7. Medicamenteuze toedieningen

- B2 - Voorbereiding en toediening van medicatie via volgende toegangswegen:
- Oraal (inbegrepen inhalatie);
 - Rectaal;
 - Vaginaal;
 - Subcutaan;
 - Intramusculair;
 - Intraveneus;
 - Via luchtweg;
 - Hypodermoclyse;
 - Via gastro-intestinale katheter;
 - Via drain;
 - Oogindruppeling;
 - Oorindruppeling;
 - Percutane weg.
- Voorbereiding en toediening van een medicamenteuze onderhoudsdosis via een door de arts geplaatste katheter: epidurale, intratecale, intraventriculair, in de plexus met als doel een langdurige analgesie bij de patiënt te bekomen.

8. Bijzondere technieken

- B1 - Verpleegkundige zorgen aan en toezicht op prematuren met gebruik van incubator.
- Toezicht op de voorbereiding van te steriliseren materialen en op het sterilisatieproces.
- Manipulatie van radioactieve producten.
- B2 - Verwijderen van gipsverbanden
- Drainage van intracerebraal vocht via een ventrikeldrain onder permanente controle van de intracraniele druk.
- Toepassing van de behandelingen tot immobilisatie van alle letsels, na eventuele manipulatie door de arts, zoals het aanbrengen van verbanden in gips en gipsvervangende producten en het toepassen van andere technieken tot immobilisatie.

b. Voedsel- en vochttoediening

- B1 Enterale vocht- en voedseltoediening.
- B2 Parenterale voeding.

c. Mobiliteit

- B1 De patiënt in een functionele houding brengen met technische hulpmiddelen en het toezicht hierop.

d. Hygiëne

- B1 - Specifieke hygiënische zorgen als voorbereiding op een onderzoek of behandeling.
- Hygiënische zorgen bij patiënten met ADL-dysfunctie.

e. Fysische beveiliging

- B1 - Vervoer van patiënten die een bestendig toezicht nodig hebben.

- Maatregelen ter voorkoming van lichamelijke letsels: fixatiemiddelen, isolatie, beveiliging, toezicht.
- Maatregelen ter preventie van infecties.
- Maatregelen ter preventie van decubitusletsels.

f. Verpleegkundige activiteiten die verband houden met het stellen van de diagnose en de behandeling

- B1 - Meting van de parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels.
- B2 - Voorbereiding van en assistentie bij invasieve ingrepen tot diagnosestelling.
 - Gebruik van apparaten voor observatie van de verschillende functiestelsels.
 - Staalafneming en collectie van secreties en excreties.
 - Bloedafneming:
 - Door veneuze en capillaire punctie
 - Langs aanwezige arteriële katheter
 - Uitvoeren en aflezen van cutane en intradermotesten.

g. Assistentie bij medische handelingen

- B1 - Beheer van de chirurgische en anesthesiologische uitrusting.
 - Voorbereiding van de patiënt op de anesthesie en de chirurgische ingreep.
- B2 - Deelneming aan de assistentie en aan het toezicht tijdens de anesthesie.
 - Voorbereiding, assistentie en instrumenteren bij medische en chirurgische ingrepen.

Technische verpleegkundige verstrekkingen die de houders van de bijzondere beroepstitel van verpleegkundige gespecialiseerd in de intensieve zorg en de spoedgevallenzorg in de functies intensieve zorg, gespecialiseerde spoedgevallenzorg, mobiele urgentiegroep en in de dringende geneeskundige hulpverlening mogen toepassen, op voorwaarde dat deze beschreven zijn door middel van een procedure of een standaard verpleegplan en dat deze verstrekkingen aan de betrokken artsen zijn meegedeeld:

- B1 - Cardiopulmonaire resuscitatie met invasieve middelen,
 - Beoordeling van de parameters behorende tot de cardiovasculaire, respiratoire en neurologische functiestelsels,
 - Gebruik van toestellen voor het bewaken van de cardiovasculaire, respiratoire en neurologische functiestelsels,
 - Onthaal, evaluatie, triage en oriëntatie van de patiënten.

Toevertrouwde medische handelingen (C-handelingen)

- Voorbereiding en toediening van:
- Chemotherapeutische middelen;
- Isotopen.
- Voorbereiding en toepassing van therapieën met radioactieve materialen en met stralingsapparatuur.
- Beoordeling van de parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels.
- Bediening van toestellen voor medische beeldvorming.
- Analyses, die tot de klinische biologie behoren, op lichaamsvochten, excreties, urine en vol bloed door middel van eenvoudige technieken in de nabijheid van de patiënt uitgevoerd, onder de verantwoordelijkheid van een erkend klinisch laboratorium
- Voorbereiding en toediening van vaccins, in aanwezigheid van een arts.
- Vervanging van de externe tracheacanule.
- Het debrideren van decubituswonden
- Voorbereiding, assistentie, instrumenteren en post-operatieve zorg bij keizersnede

- Het uitvoeren van de A, B en C-handelingen tijdens de zwangerschap, de bevalling en het postpartum, in zover deze betrekking hebben op pathologie of afwijkingen al dan niet veroorzaakt door de zwangerschap en in het kader van de multidisciplinaire samenwerking binnen de voor de betrokken pathologie gespecialiseerde diensten
- Bloedafneming door arteriële punctie

Toevertrouwde geneeskundige handelingen die de houders van de bijzondere beroepstitel van verpleegkundige gespecialiseerd in de intensieve zorg en de spoedgevallenzorg in de functies intensieve zorg, gespecialiseerde spoedgevallenzorg, mobiele urgentiegroep en in de dringende geneeskundige hulpverlening mogen toepassen, op voorwaarde dat deze beschreven zijn door middel van een procedure of een standaard verpleegplan en dat deze toevertrouwde geneeskundige handelingen aan de betrokken artsen zijn meegedeeld:

- Plaatsen van een intra-osseuse katheter.

BIJLAGE : WETSARTIKELS

- Art. 1382 B.W. : Elke daad van de mens, waardoor aan een ander schade wordt veroorzaakt, verplicht degene door wiens schuld de schade is ontstaan, deze te vergoeden.
- Art. 1384 B.W. : Ieder is aansprakelijk niet alleen voor de schade welke men veroorzaakt door zijn eigen daad maar ook voor die welke veroorzaakt wordt door de daad van personen voor wie men moet instaan, of van zaken die men onder zijn bewaring heeft.
De vader en de moeder zijn aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door hun minderjarige kinderen.
De zusters en zij die anderen aanstellen, voor de schade door hun dienstboden en aangestelden veroorzaakt in de bediening waartoe zij hen gebedigd hebben. De onderwijzers en de ambachtslieden, voor de schade door hun leerlingen en leerjongens veroorzaakt gedurende de tijd dat deze onder hun toezicht staan.
De hierboven geregelde aansprakelijkheid houdt op, indien de ouders, onderwijzers en ambachtslieden bewijzen dat zij de daad welke tot die aansprakelijkheid aanleiding geeft, niet hebben kunnen beletten.
- Art. 418 S.W. : Schuldig aan onopzettelijk doden of aan onopzettelijk toebrengen van letsel is hij die het kwaad veroorzaakt door gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, maar zonder het oogmerk om de persoon van een ander aan te randen.
- Art. 419 S.W. : Hij die onopzettelijk iemands dood veroorzaakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot twee jaar en met geldboete van vijftig frank tot duizend frank.
- Art. 420 S.W. : Indien het gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg alleen slagen en verwondingen ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van vijftig frank tot vijfhonderd frank of met één van die straffen alleen.

Art. 421 G.W. :

Met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig frank tot tweehonderd frank of met één van die straffen alleen wordt gestraft hij die onopzettelijk bij een ander een ziekte of ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid veroorzaakt door hem stoffen toe te dienen, die de dood kunnen teweegbrengen of de gezondheid zwaar kunnen schaden.

Art. 1134 B.W. :

Alle overeenkomsten die wettig zijn aangegaan, strekken degenen die deze hebben aangegaan, tot wet. Zij kunnen niet herroepen worden dan met hun wederzijds toestemming of op de gronden door de wet erkend. Zij moeten te goeder trouw ten uitvoer worden gebracht.

Art. 1135 B.W. :

Overeenkomsten verbinden niet alleen tot hetgeen daarin uitdrukkelijk bepaald is, maar ook tot alle gevolgen die door de billijkheid, het gebruik of de wet aan de verbintenis, volgens de aard ervan, worden toegekend.

Art. 18 W.A.O. :

Ingeval de werknemer bij de uitvoering van zijn overeenkomst de werkgever of derden schade berokkent, is hij enkel aansprakelijk voor zijn bedrog en zijn zware schuld. Voor lichte schuld is hij enkel aansprakelijk als die bij hem eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomt.